

Vzpomínka Únorového vítězství

V tomto měsíci vzpomeneme únorového vítězství pracujícího lidu. Únor 1948 tvoří historický mezník ve vývoji socialismu v Československu. Je současně mezníkem v socialistickém revolučním procesu vytváření socialistického systému.

Jestliže říjen 1918 znamenal konec cizácké nadvlády a vznik samostatného buržoasního státu s omezenou buržoasní třídní demokracií, pak květen 1945 znamenal historický předěl v dějinách Československé republiky.

V únoru 1948 byla nastoupená cesta socialistického vývoje potvrzena masovým vystoupením dělnické třídy a rozhodující většinou rolnictva a inteligence potom jen zdůrazněna a urychlena.

Únor 1948 byl důsledkem vývojového procesu a znamenal definitivní porážku buržoasie a její politické representace. Současně byla nastolena politická moc dělnické třídy, která pod vedením Komunistické strany Československa dále řídí republiku a celou společnost.

Období před 24 lety se tak stalo vítězstvím myšlenek socialismu, když rozhodující část obyvatelstva se postavila v únorových dnech k podpoře programu Komunistické strany Československa a vyslovila se tak pro urychlený rozvoj socialistické státnosti.

Únor je oslavou vítězství pokroku, dovršením a vyvrcholením třídního boje dělnické třídy od kapitalistického vykořisťování a útlaku.

KSČ byla vedena zkušeným politikem s. Klementem Gottwaldem, který od r. 1929 usměrňuje široké vrstvy obyvatelstva v národně osvobozené zápase s fašisty a okupanty, stejně jako vedoucí státník při přestavbě společnosti podle myšlenek vědeckého socialismu.

Důvěra lidí k politice KSČ se projevila i v procesu konsolidace našeho života, kdy KSČ za aktivní podpory dělnické třídy porazila kontrarevoluční a reakční síly, které znemožňovaly náš vývoj k socialismu.

Pro nás je únorové vítězství dnes zdrojem poučení v uplatnění vedoucí úlohy strany. Je také zdrojem revoluční taktiky založené na principech marxismu-leninismu.

Tuto vzpomínku 24. výročí Vítězného února – vítězství pracujícího lidu chceme připomenout všemu našemu obyvatelstvu.

Dr. Jandera Fr. – Liška Josef

Nově zvolený Městský národní výbor ve Smiřicích

Na ustavujícím plenárním zasedání ve čtvrtek dne 16. prosince 1971 byly zvoleny nové orgány za přítomnosti zvolených poslanců a hostů.

Slavnostního plenárního zasedání, které se konalo v reprezentační síni Velkovýkrmy ve Smiřicích, se zúčastnil tajemník VČ KNV s. Richard Průša, tajemník ONV s. ing. Popelka a poslanec ONV s. František Černý, redaktor Nového Hradecka s. Vladimír Jirásek, výbor MO KSČ, ředitelé místních závodů s předsedy společenských organizací.

Po složení slibu poslanců a kulturní vložce žáků ZDŠ ve Smiřicích byl jednomyslně zvolen do funkce předsedy MěNV s. Dr. František Jandera, místopředsedou MěNV s. Zdeněk Marek a tajemníkem MěNV s. Josef Liška. Současně bylo zřízeno 6 komisí se členy:

1) komise plánovací a finanční:

předsedkyně: Kudrová Eliška

členové: Vít Jaroslav	Syrová Hana
Opletal Vladislav	Adamíra František
Klimeš Václav	Ing. Wahle Stanislav
Lochman Slavoj	Jaška Milan
Oppa Miroslav	Preclík Josef

2) komise pro výstavbu a životní prostředí:

předseda: Marek Zdeněk

členové: Ing. Hájek Vladimír	Čermáková Věra
Havlíček Karel	Lukášková Jana
Malý František	Hájek Jiří
Svoboda František	Koza Václav
Tuzar Miloslav	Marek Josef

3) komise školská a kulturní:

předseda: Řehák Josef

členové: Burešová Zdenka	Kuchta Jiří
Syberová Margita	Novotný Jaroslav
Volák Miroslav	Mach František
Vítová Eva	Ing. Vítek J.

4) komise zdravotní a sociální péče:

předseda: Svatoň Josef

členové: Kutilová Věra	Ing. Kupka Lubomír
MUDr. Ševčík Jiří	Povolná Marie
Absolon Václav	Polák František

5) komise pro služby a obchod:

předseda: Muzikant Svatopluk

členové: Štěpán Václav	Rousek Přemysl
Rezková Jaroslava	Mazáková Jiřina
Bouz Stanislav	MVDr. Kašpar Josef

6) komise veřejného pořádku:

předseda: MVDr. Vančák Václav

členové: Koudelka Miloslav	Koza Josef
Rejhonová Miluše	Marek Josef
Jágr Jaroslav	npor. Charousek Josef
Krejčí Petr	Fišera Milan

Současně byl schválen tématický a časový plán práce MěNV na I. pololetí roku 1972.

V úvodním slovu řekl předseda nově zvoleného MěNV soudruh Dr. Jandera mimo jiné, že dnešní ustavující plenární zasedání zvolilo poslance do náročných funkcí. Tuto důležitou úlohu si musíme všichni od samého začátku své činnosti uvědomit v celém rozsahu v práci pléna, rady, komisí a aktivů.

Čekají nás ve Smiřicích velmi náročné a nelehké úkoly. K postupnému zvládnutí volebního programu NF, který byl místními občany velmi kladně přijat v předvolebním období a na veřejné schůzi komplexně projednán, ať nám je příkladem aktivita většiny místních podniků a závodů.

V roce, kdy jsme oslavili 50. výročí založení KSČ, uskutečnil se XIV. sjezd KSČ, jsme také dokončili konsolidační proces. Právě nedávne vítězné volby jsou prvním krokem k řešení závěrů přijatých na XIV. sjezdu.

Nesmírně si vážíme toho, že celé toto dění bylo spojováno se zvýšenou pracovní iniciativou. Například kolektiv BSP s. Fejglové – pracující na miniatürkách, z Východočeských konzerváren a lihovarů, plnil plán na 107 %, obdobně tomu bylo i u BSP s. Komárkové.

Pracující Velkovýkrmy ve volebních dnech splnili dodávku mléka ve výši 6,5 mil. litrů a výrobu selat. Takovýto přístup byl i u pracujících Cukrovaru, Dřevotvaru a dalších závodů.

Těmito pracovními výsledky a vítězstvím ve volbách drtivá většina našich občanů prokazuje angažovanost a oddanost věci socialismu.

Mimořádné pochvaly a ocenění si zaslouží celá organizace předvolební kampaně a volebních dnů. Chtěl bych při této příležitosti poděkovat orgánům a funkcionářům KSC, NF, poslancům a agitační radě.

V poslední době se nám ve Smiřicích daří naplňovat heslo s. Gottwalda „Čelem k masám“. Naši občané se chtějí angažovat za politiku KSČ, je to odvislé od toho, jak my k nim přistupujeme, jak je chápeme, vedeme a jakou i volíme taktiku.

Volby, i když měly hlavní těžiště ve vnitřních otázkách, tak byly spojené s velkým mezinárodním dosahem. Naším nepřítelům a našeptávačům byla dána jasná odpověď a drtivá porážka. Právě vysoce byla oceňována, jak nám ukázaly předvolební akce, mírová iniciativa, prováděná v poslední době SSSR. Došlo k plnému obnovení marxleninských principů, což je záležitostí celého socialistického tábora. Tyto skutečnosti jsou, myslím, jasnou odpovědí.

Nebylo by správné, abychom věci viděli růžově. Nemůžeme přehlížet nedostatky. Musíme bojovat proti formálnosti, zbytečnému i někdy byrokratickému úřadování. Neměli bychom povolit v nastoupené masově politické práci.

Nyní nastává čas, kdy je zapotřebí přejít od slov k činům. Náš volební program NF musíme pokládat za základ činnosti všech orgánů MěNV, za zákon a závazek vůči smiřickým občanům. Nebude to lehké a to je třeba si uvědomit od samého začátku. Vzhledem k tomu, že volební program nám je všem dobře znám, tak by bylo nošení dříví do lesa, abych jej opakoval nebo zdůrazňoval. Hlavní důraz bych při tomto položil na svépomocné akce – akce „Z“. Musíme si uvědomit, že nejvíce toho docílíme, co si uděláme sami, a jsem přesvědčen, že k tomu ve Smiřicích podmínky jsou, svědčí o tom řada minulých akcí, jako byla nástavba ZDŠ a pod.

Více si musíme uvědomit politickou úlohu městského národního výboru jako orgánu státní moci a správy. Vést občany k socialistickému uvědomění, socialistické výchově dětí a pod.

Jsme kolektivem, ve kterém můžeme posuzovat a řešit úkoly z těch zásadních pohledů, jak jsem se o nich zmínil. Nyní půjde o to, abychom tuto možnost účelně využili a spojili elán a iniciativu nových poslanců se zkušenostmi těch, kteří pracovali již v minulých obdobích. Věříme, že se nám to podaří za plné podpory všech našich spoluobčanů.

Redakční rada

MEDAILON inspektora Josefa Zemana

Tvář ušlechtilá
v prsou srdce ryzí
z paměti naší nikdy nevymizí;
a lidsky dobrá jeho slova
se vracet budou světu znova
k prospěchu ubohých a postižených.

Téměř každý smiřický občan zná Zemanovu ulici ve Smiřicích (od Opletalových k nádraží). Ne každý však ví, kdo byl ten, jehož jméno ulice nese.

Josef Zeman, zasloužilý učitel, inspektor ministerstva školství, se ve Smiřicích narodil 10. X. 1867 v domku čp. 87 v Palackého ulici, který nyní patří p. Josefu Černému.

Studoval na učitelském ústavu v Hradci Králové a po ukončení studia nastoupil na učitelské místo na obecné dívčí škole v Náchodě, kde působil téměř 22 let. Odtud přešel jako okresní školní inspektor do Chotěboře na Českomoravské vysočině a po první světové válce byl ustanoven inspektorem ministerstva školství v Praze.

Jeho pozornost byla nejprve zaměřena k historii, a z tohoto oboru publikoval několik prací, z nichž si připomeňme alespoň spis „Z pamětí města Smiřic“, jehož I. díl byl vydán nákladem města Smiřic již r. 1910 a II. díl byl předán městu Smiřice r. 1946 jako rukopis.

V průvodním dopise, v němž autor sám uvádí věnování „... aby dějiny města Smiřic budily v rodácích a zejména v mládeži živou lásku k městu, aby ze znalosti jich posuzovali přítomnost a snažili se zvyšovati úroveň města k šťastné budoucnosti.“

Již jako mladý učitel jevil zájem o výchovu mládeže, která vyžaduje zvláštní péči, a této výchově zasvětil celý svůj dlouhý a bohatou prací vyplněný život. V tomto oboru byl hlavním průkopníkem myšlenky vrátit do lidské společnosti ty, na které dřívější společnost zapomínala. Stal se tak jedním z hlavních zakladatelů dnes bohatě rozvinutého školství pro děti vyžadující zvláštní péči.

Byl redaktorem časopisu Úchylná mládež a autorem mnoha statí a článků, organizátorem výstav, sjezdů, universitních exkursí, zájezdů (též do ciziny, zvláště do Jugoslávie), iniciátorem stavby zvláštních škol a ústavů pro postižené děti. V krátkosti nelze vylíčit všechnu práci, kterou v oboru zvláštního školství inspektor J. Zeman vykonal.

Inspektor Josef Zeman byl za své zásluhy o město Smiřice jmenován čestným občanem a ulice vedoucí k nádraží nese jeho jméno (ulice Josefa Zemana), aby tak navždy připomínala smiřickým občanům, že ze Smiřic pochází význačný rodák, který pro národ, své rodné město, ale hlavně pro nešťastné a postižené děti přemnoho vykonal.

Zemřel v Praze 12. března 1961 ve věku téměř 94 let.

František Mach, ředitel zvláštní školy

Z kroniky města Smiřic

Část sedmá

V XVII. století v dějinách naší vlasti velmi činně se uplatnil rod pánů Smiřických ze Smiřic. Byli to potomci Václava ze Smiřic, který zde vládnul na počátku XV. století. Již koncem patnáctého století přestali Smiřičtí zdejším panstvím vládnout (viz Zpravodaj č. 1, str. 3), ale získali veliký majetek v jiných krajích Čech a stali se důležitým českým panským rodem. V XVI. století náležejí k nejbohatším rodům, ale rychle vymírají. Poslední Smiřičtí vynikli velikým vzděláním, kterého nabyli v cizozemských školách (hlavně v Heidelbergu) a na cestách po Německu, Francii, Holandsku, Anglii, Švýcarsku a Itálii.

Bratři Jaroslav, Albrecht Jan a náchodský pán Albrecht Václav, jejich strýc, byli důvěrnými přáteli Václava Budovce z Budova, jednoho z hlavních vůdců českého stavovského povstání r. 1618. V domě Albrechta Jana Smiřického v Praze (dům U Montágů na Malé Straně) konala se porada o náhlém soudu nad českými místodržícími, Albrecht Jan se zúčastnil svržení místodržících Martinice a Slavaty z oken Pražského hradu 18. května 1618 a byl jedním z nejhorlivějších direktorů. Jeho sňatek s Emilií Eliškou, dcerou hanavského vévody Filipa Ludvíka, mě zajistit českému povstání pomoc německých nekatolíků. Nadšení, se kterým se dal do služeb odboje, uškodilo jeho zdraví (poslední ze Smiřických umírali chorobou plic), takže již 18. listopadu 1618 zemřel právě v době, kdy se o něm mluvilo jako o kandidátu českého královského trůnu.

Z celého slavného rodu zbyl jen slabomyslný Jindřich Jiří a sestry Eliška Kateřina a Markéta Salomena. První ze sester zahynula v únoru 1620 při výbuchu na hradě Kumburku u Jičina a druhá odešla do vyhnanství.

Když po bitvě na Bílé hoře (8. 11. 1620) byla prováděna konfiskace majetku šlechticů, kteří se zúčastnili povstání proti císaři Ferdinandu II., měly být zabaveny i rozsáhlé statky pánů Smiřických. Poručník slabomyslného Jindřicha Jiřího ze Smiřic († 1630) – proslulý vojevůdce Albrecht z Valdštejna – odkazoval při jednání na ustanovení císaře Rudolfa II., který se r. 1601 „vzdal práva konfiskace jmění zemřelých obyvatelů, kteří pro uražení královské důstojnosti byli odsouzeni ke ztrátě hrdla a statku“. Svědomí Valdštejnovo bylo upokojeno smírným „narovnáním“ a statky Smiřických se staly jeho snadnou a vítanou kořistí.

Z archívních pramenů vypsál Petr Zahálka, kronikář

Víte, že...

V předcházejícím čísle Zpravodaje jsme Vás seznámili s několika údaji ze sčítání. Dnes pokračujeme:

- Celkový počet bytů je 856, z toho jen obytných kuchyní je 64, pokojů bez kuchyně je 15, kuchyní s jedním pokojem je 244, dvou pokojů bez kuchyně je 11, kuchyní se dvěma pokoji je 328, se třemi pokoji 144 a čtyřmi pokoji 50. Celkový počet obytných místností je 1.643.
- Vybavenost bytů: Z celkového počtu 856 bytů je 88 vybaveno ústředním či etážovým topením, celkem 428 bytů má koupelnu nebo sprchový kout, na veřejný vodovod je napojeno 759 bytů, na kanalizaci je připojeno 342 bytů, elektřinou svítí 840 bytů, 104 má

elektrický ohřívač vody, 12 bytů má ohřívač vody na plyn, v místě je 226 elektrických sporáků a 104 plynových. U 27 bytů je dodávána teplá voda z mimobytového zdroje.

- Životní úroveň našich občanů si můžeme ukázat na několika následujících číslech. Naši občané vlastní 597 elektrických praček, 524 chladniček, mají ve svých bytech 103 kuchyňských linek, práci ulehčuje 116 kuchyňských robotů, úklid pomáhá zajišťovat 449 vysavačů a kulturu přibližuje 605 televizorů. Na rekreaci používá 21 našich občanů rekreační chalupu či chatu mimo Smiřice, 15 občanů má zahrádku mimo svůj byt (v tom nejsou započítány zahrady u rodinných domků, pouze rekreační), přehled motorových vozidel představuje 124 motocyklů a 168 osobních automobilů.
- Stavoprojekt Hradec Králové zpracoval projekt komunikace v Zahradní ulici na bývalých zahradách, kde bude postaveno celkem 17 rodinných domků.
- Stavoprojekt Hradec Králové zpracoval na základě objednávky ONV Hradec Králové studii zástavby v prostoru dnešního Dřevotvaru za náhonem s plánovaným zatrubením náhona.